

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neromâne nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
SIROURI de ARUNTURI:
In Wessla la M. Duker Nachf.
Nr. Augentfeld & Emerio Los-
ner, Heinrich Schalek, A. O-
pelik Nachf., Anton Orpelik.
In Budapest la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körut
Profil inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană și bani
pentru o publicație. Publicări
mai dese după tarif și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
5-a o serie 20 baul.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe nr.
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-rii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația. Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 153.

Brașov, Joi 16 (29) Iulie

1909.

O lecție de politică cinstită.

II.

Dar învinuirile ce le aduceam politicii Șașilor din Ardeal erau prea grele, decât ca ele să poată fi înlăturate printr'un articol de polemică ușoară. Noi am fi așteptat o declarațiune principiară. Dar să vede că până la această înălțime de vederi nu se poate ridica curajul (scriem înco-dată curajul) unui politician sas de culoare guvernamentală. (Nu știm dacă sosirea peste câteva zile a secretarului de stat Szterenyi la Brașov se poate aduce în legătură cu curajul Șașilor.) Singura declarațiune principiară în articolul-răspuns al d-lui W. este următoarea: „Das soll uns aber nicht abhalten, mit dem rumänischen Volk auch in Zukunft ein freundschaftliches Verhältnis aufrecht zu erhalten, so weit es geht“ („so weit es geht“ e adresat Șașilor, nu Românilor) și „Die Absicht unserer Artikel war eine gute, für die Rumänen freundschaftliche.“²⁾

Când am cetit cea dintâi declarațiune, credeam că trăesc într'un moment de o extremă însemnătate politică, în momentul unirii celor două popoare: Români și Șași; când am ajuns însă la acel „so weit es geht“, m'am desmetecit și meditănd puținel văzui că sunt în același teatru politic de varietăți în care s'au infundat toți politicienii Ungariei, pentru că să-și bată joc și să răză de nefericitele popoare ale acestei țări.

Șașii deci nu vreau să-și schimbe direcția politică! Noi, Români, însă vi-o cerem. Declarați-vă pe față pentru guvern ori schimbați-vă politica! Ne întrebați de ce cerem aceasta

¹⁾ »Acesta (adecă atitudinea noastră? — N. R.) însă nu ne va opri să trăim cu poporul român și în viitor în relațiuni prietenești, întru cât va fi posibil.«

²⁾ »Intenția articolelor noastre a fost bună, prietinoasă Românilor.«

tocmai acum? Fiindcă la alegerea secretarului de stat Szterenyi de deputat în cercul Brașovului, în parte sâsească, (pe același Szterenyi cu câțiva ani în urmă l'ați expulsat din Brașov), noi am simțit, că ați făcut o învoială cu guvernul unguresc; iar când vi s'au dăruit sume enorme pentru scopuri culturale săsești, noi am bânuit chiar că v'ați înțeles cu guvernul unguresc, și acum când voi veți da loc de zidit pentru scopuri culturale maghiare vom ști sigur, că odinioară trebuie că v'ați pornit în contra Canossei ca dușmani dar ați fost nevoiți să vă cereți iertare. Acum împărațiți împreună bucurându-vă de câștig; dar câtă vreme campania politică a voastră, întreagă, vi-a adus numai câștigurile mici ale schimbătorilor de bani, Maghiarilor ea le-a adus un șir de hotărâtoare învingeri!

Veți zice că este iertat fiecăruia să-și slujească poporul în modul cel mai aducător de câștig. Fără îndoială, zicem noi. Dar un lucru stă: că vi-ați făcut totdeauna socotelile fără a vă gândi și la Români, pe cari însă îi știți întrebuința să vă sprijinească intențiile. Vă aprobăm și în aceasta. Poate amestecându-ne pe noi nu vi-ar fi răsușit nici un schimb cu guvernul și n'ați fi avut nici voi nici un folos. Dar atunci nu observați că nu se poate vorbi de cinste politică, că aceste cuvinte nu-i iertat să fie rostite de nici unul dintre voi? Ei bine, tocmai jidănișmul în politică, târguiala ascunsă, învoielă la spatele prietenului, noi Români nu putem suferi... Căci doar v'am fost prietini și ați recunoscut-o în atâtea rânduri, ați dat chiar câte odată dovadă că țineți la o prietenie cu noi.

Dar atunci cinstea politică vi-ar fi dictat să fiți ori cu Români, săraci dar drepti, ori cu guvernul, care s'a îmbogățit pe spatele nostru. Cu cine-ați fost? Cu cine sunteți? Cu nici-unul, căci sunteți în același timp și cu unii și cu alții, și înțelegeți ast-

fel să luați camete duple. Da, da, ați dus o politică de cămătări și noi cu durere vedem că vreți s'o continuați. E aceasta politică cinstită?

Intoarceți-vă gândul cu 400 de ani înapoi din secolul nostru, care-i al minciunii, și ascultați cuvintele testamentare ale lui Luther, care e al vostru cum este al lumii întregi: „Hier stehe ich, ich kann nicht anders, Gott helfe mir“³⁾. — Căci din vorbele acestea ale lui Luther se poate învăța mai mult decât că să rămâi totdeauna protestant. Se poate învăța pentru oameni, cari sunt în criză, că după ce au recunoscut odată o cale de cea adevărată să nu mai meargă pe cealaltă! — Șașii n'au recunoscut-o încă? Atunci de ce nu-și dau silința să o lămurească? Și din criza politică în cari se găsesc, nouă ni ar părea bine, dacă ei ar veni pe calea spinoasă, pe care noi le-o arătam. Ori au recunoscut calea cea adevărată? Atunci arate-ne-o fățiș, și urmeze-o cum a făcut Luther. Rămâneți cu poporul vostru ori mergeți cu guvernul unguresc? Spuneți o! Dar să nu răspundeți „și cu unul și cu celălalt“, să nu răspundeți „cu toți“, să nu răspundeți „cu nici unul“. Noi vrem să se facă lumină, spre binele vostru și al nostru. Nici nu vă cerem să ne spuneți ce ați hotărât. Dar văzându-vă prinși în mrejele unor ademenitori, cari nu merită încrederea voastră, vă aducem aminte să vă gândiți că sunteți un popor.

Și ce e noțiunea „Dumnezeu“ față de noțiunea „neam“? Dacă n'aș fi creștin aș zice: „nimica toată“!!

»Tribuna« despre politica Șașilor. În »Tribuna« ce ne sosește cetim următoarele: »Was kostet es?«, întrebare »Gazeta« pe confrății dela »Kronstädter Zeitung« cu privire la articolele perfide scrise cu prilejul apelului sindicatului din București. Ziarul răspunde acum cu tâlmăcirile de cu-

³⁾ Aici stau. Nu pot altcum. D-zeu să-mi ajute.

vinte și de citații, în a căror desbatere nu intrăm, căci confrății dela »Gazeta« vor găsi un răspuns la el. E altceva ce ne privește în discuția asta. Autorul articolului, d. W. (Gu'do Wächter), crede că critica pe care »Gazeta« i-a făcut-o este a unei singure persoane și întreabă ironic dacă a cerut învoirea prealabilă a tuturor Românilor. Nu a cerut-o, dar are consentimentul nostru al tuturor, căci suntem scârbiți de politica de »doi bani în trei pungi«, care caracterizează politica săsească și a cărei expresie au fost și articolele din cestiune. Am crezut că măcar în Brașov a rămas ceva din vechiul spirit de radicalism al Șașilor de odinioară »verzi« azi însă fără culoare și fără conștiință politică. Dacă ei au renunțat la conștiința lor națională, să lase măcar pe alții în pace, cari nu vor să o lapede. Aceasta ne-a făcut să ne rostim și noi în discuție.

Guvernul grec contra agitatorilor Păneleni. Ministrul Turciei la Atena a telegrafiat Porții că noul prim-ministru Rhallys i-a declarat că a luat măsuri severe pentru a se evita orice neînțelegere cu Poarta, că va opri exportarea de arme și că la casa de trebuință va împedea cu forța trecerea bandelor; va invita pe ofițerii aflători în conceniu, în număr de vreo două sute, a se înapoia, însă numai decât, că la din contră vor fi dați în judecata tribunalului de războiu. Rhallys a desaprobat agitațiunea Grecilor și a dat asigurarea că singura sa dorință este de a întretine cu țările vecine raporturi sincere. A regretat forma gravă, pe care a luat-o chestiunea Cretei, a declarat că va observa o atitudine sinceră și că se va supune decisiunilor Puterilor. Grecia nu face și nu va face pregătiri militare.

Trupele puterilor protectoare au părăsit Creta. Din Candia se anunță, că îmbarcarea trupelor internaționale s'a făcut luni cu mare solemnitate. Președintele camerei a ținut un discurs, la care a răspuns comandantul trupelor engleze. S'a arborat apoi pe insulă steagul cretan, în locul celui englez.

Vechii radicali sârbi contra dinastiei Karagheorgevici. Din Belgrad se anunță că prințul George al Sârbiei se află în posesiunea unei scrisori a lui Pasici, pe care acesta a adresat-o lui Ghencici. Pasici accentuează în scrisoarea aceea, că vechii radicali sunt de acord că dinastia Karagheor-

nici chiar cu al domnișoarei Roseberg Rașela, în care își pusese toată speranța, fiind tustrele mai mult sau mai puțin de părerea domnișoarei Vexler Feiga, le explică:

— V'am spus de atâtea-ori că se numește moțiune trecerea unui substantiv prin genul masculin, feminin și neutru. Ați înțeles acum, domnișoarelor?

— Da, domnișoară — răspunseră tote elevele în cor.

Acțiunea d-nului inspector se scoală de pe scaun și mulțumind profesoarei, pleacă din clasă, înainte de sfârșitul lecțiunii.

Să-l lăsăm un moment singur pentru a-și face reflecțiile sale asupra limbii române și să trecem în cancelarie...

Cu puțin timp mai înainte, veniseră aici profesoara de desen și cea de lucru manual. Ele au fost înștiințate imediat de evenimentul însemnat, prezența d-lui inspector general. Dar d-șoara Pavli, mai ales, a primit vestea cu inimă ușoară, căci »la desen sigur n'are ce căuta«.

Intrând în cancelarie, ele au văzut geanta, paltonul și bastonul domnului Paltineanu, tot lucruri neobișnuite pe aici, căci părintele Huțupan, profesorul de religie, singura parte bărbătească din întreg personalul didactic, nu obișnuiește să poarte asemenea obiecte mirene.

D-șoara Pavli, tânăra maestră de de-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Inspectie.

(Fine.)

Profesoara părăsește atunci pe femeile înalte, trecând la altă categorie.

— Dar dacă suntem groase?... Să spue d-ra Oită.

D-ra Marino se poate pune personal în aceasta alternativă cu totul ipotetică, deoarece, așa cum se găsește acum, ar putea fără nici un inconvenient să-și confecționeze haine din stoffele cele mai cadrilate.

— Atunci noi trebuie să ne îmbrăcăm astfel, ca să părem cât mai subțiri, răspunde d-ra Oită.

— Așa este, declară profesoara. Corset însă ați văzut că nu este bine de purtat. Prin urmare, voi să nu purtați corset. Ați înțeles?

— Am înțeles, domnișoară — răspunseră elevele în cor.

Profesoara, după ce a lămurit cestiunea îmbrăcămintii, în mod adecuat fiecărei categorii de femei, trece la altă ordine de idei.

— Domnișoară Oită, ia spune-mi un substantiv!

Desigur, multe substantive stie d-ra Oită. Dar lucrul e cunoscut: tocmai când îți trebuie substantivul, atunci nu-l găsești. E una din micile mizerii pământestii. Deci d-ra Oită măcar-că se gândește adânc... zădarnic... nu poate spue nici un substantiv.

— Nu știi nici unul? nu se poate.

D-ra Oită vrea să spuie ceva, dar imediat se desaproabă singură cu multă vemență.

— Uită-te în jurul d-tale.

D-ra Oită se uită în jurul său și înălțănește privirea d-lui inspector.

— Să luăm substantivul domnul — zice ea în cele din urmă.

— Declină-l.

— Nominativ — domnul este bun; genetiv — pălăria d-lui este nouă (d-l inspector își ia pălăria de pe bancă, gândindu-se că a venit vremea să-și cumpere alta); dativ — dă domnului această carte frumoasă; acuzativ — copiii buni înbesc pe domnul; vocativ — o domnule ce bună ești!

Și d-ra Oită coloră acest din urmă caz cu toată căldura cerută de natura lui sentimentală.

Profesoara tremură. D-ra Oită tremură.

— Pluralul — comandă profesoara

— Domnii sunt frumoși...
— Să lăsăm... văd că știți — zice d-ra Marino, terminând astfel cestiunea, tocmai când exemplul ajunsese mai controversat.

D-ra Oită se pune jos foarte satisfăcută de succesul său.

Profesoara, pentru a dovedi varietatea cunoștințelor elevelor sale, schimbă iar natura subiectului.

— Să ne spue d-ra Neculau, lupul cum face la femeni?

— Lupoaică.
— Ursul?
— Ursoaică.
— Greerul?
— N'are.
— Ce n'are?
— Moțiune.

— Prin urmare ce numim noi moțiune, domnișoară Vexler Feiga?

— Noi numim moțiune... atunci când arătăm la cineva genul masculin și cel feminin.

Spune mai bine.

— Când punem alături partea bărbătească de cea femeiească.

— Acuma nu e bine de loc.

Și d-șoara profesoară, nefiind mulțumită nici cu răspunsul domnișoarei Mironescu, nici cu al domnișoarei Ștefănescu,

gevici nu mai poate domni în Serbia. Vechii radicali vor să influențeze în acest sens asupra poporului și asupra Skupcinei. Se zice că un prinț englez se va urca pe tron. Pasici recomandă ca regele Petru să fie despăgubit din împrumutul de 500 milioane.

Rășhoiul spaniol-marocan. Din Barcelona se anunță, că greva generală a început în oraș și în provincia Barcelonei ca o manifestațiune în contra campaniei dela Mellila. S'a proclamat starea de asediu la Barcelona.

O telegramă din Madrid anunță că legațiunea marocană a plecat, deoarece rămânerea la Madrid i-s'a părut primejioasă. Cu toate precauțiunile luate populațiunea privea rămânerea ei la Madrid ca o provocare.

Situația economică a Ungariei.

(Fine.)

De vre-o două decenii avem în program *construirea portului de comerț al Budapestei*, fără de care ar fi pierdute toate jertfele aduse pentru regularea Porții de fier și care e o cerință din cele mai urgente ale dezvoltării viitoare a comerțului Budapestei. De ani opinia publică a Ungariei pretinde crearea unei *rețele de canale în țară*, care ar oferi avantajul economic de a promova capacitatea de export a produselor brute ale țării și care ar putea să fie un contrapond a dezavantajilor comerciale împreunate cu construcția Canalului Dunărea-Odera, ce tocmai se află în stadiul de pregătire.

Și cum stăm cu *finanțele statului*, odinioară așa de înfloritoare? Ce s'a ales din mândria erarului, de puternicile proviziuni ale casei statului? Ele nu mai există. Din contră vedem o datorie de stat considerabilă contractată pe termen scurt, care face 215 milioane și a cărei plătire, respective convertire trebuie făcută în timp scurt, de un an și jumătate, eventual, între împrejurări nefavorabile de bani, putând să pricinuiască guvernului griji mari și mai ales când cu aranjarea chestiunii Băncii de emisiune... Și totuși puterea statului este de a fi privită ca fiind de importanță nu numai cu privire la finanțele statului ci și ca un ventil de siguranță a economiei private, sub scutul căruia piața de bani ungară și chestiunea creditului își pot desfășura liniștit și sigur activitatea indispensabilă pentru dezvoltarea țării și dela care piața noastră în timp de crize ale pieții de bani sau a crizelor comerciale poate spera scut și chiar mântuire.

Mai există *echilibrul și consolidarea economiei statului*? De fapt nu. Și dacă privim mai adânc seivește la orizont *fantoma deficitului*. Și dacă vom considera cerințele însă, așmântătoare, cari le reclamă anexiunea Bosniei, echipamentele armatei, introducerea serviciului de doi ani, etc., când ne gândim la investițiunile indispensabile, pe cari le reclamă căile de stat ungare și acoperirea celorlalte necesități de stat mari, trebuie să fim în clar, că în *proximii ani va rezulta o trebuință de un miliard, care nu se va putea acoperi decât prin emisiune de împrumuturi*. Chiar și la proiectarea sporirii naturale a veniților statului este cunoscut, că între astfel de împrejurări echilibrul economiei sta-

tului se va putea asigura numai dacă statul mai degrabă sau mai târziu va căuta nouă isvoare de venit, ceea ce înseamnă că fantoma *sporirii contribuției* se ivește în diferite forme. Posibil în forma *monopolizării singuraticelor articole de consum mai importante*, sau poate prin introducerea numărărilor așa numite *contribuții de lux*, după cum se practică în alte țări, ori, poate, prin amândouă...

În cei cinci ani din urmă abia s'a făcut altceva pentru moderarea *scumpirii traiului* decât vorbiri, anchete și memorande. Fapte și isprăvuri nu s'au făcut. Se pot însă arăta destule măsuri tarifare greșite, ce au fost aduse, vămi grele de protecțiune industrială, ridicarea sarcinilor publice pentru clasele mijlocii ș. a., precum este fapt că crize politice neîntrerupte, punerea necurmat în primejdie a vieții noastre constituționale au îngreunat în mod extraordinar deschiderea unor nouă isvoare de câștig și a posibilității de a lucra. Poate fi deci mirare că, între astfel de împrejurări, nu se găsește o plăsare corespunzătoare și o chemare potrivită pentru tineretul intelectual mereu în creștere și că sporirea averii clasei noastre mijlocii nu progresaază în măsura cum se întâmplă în statele occidentale ca d. e. în Austria? Și apoi fără o politică pentru întărirea elementelor din orașe și clasele inferioare ale poporului nu pot găsi ocazii de câștig satisfăcătoare și astfel nici o protecțiune în contra vocilor de sece și pentru îmbrățișarea *societății*, pentru că numai din aceste păături poate să radieze inteligență, aplicare spre industrie, cultură și știință, scurt tot ce poate să ducă o națiune modernă la înflorire și să o facă mare. În lipsa unei astfel de politici rezidă adevăratul pat cald al *emigrării*. Pentru aceea numai *întărirea păturilor orășenești*, ușurarea Standard Of Life-ului, promovarea și îngrijirea spiritului de întreprindere împreună cu o politică de investițiuni de stat și de parcelări în cadre largi vor putea să împiedece curentul de emigrare așa de dureros.

În contrast cu aceste puncte întunecoase se prezintă numai pe un singur teren oarecari apariții mai îmbucurătoare, și aceste sunt progresul în *dezvoltarea industriei*, ce s'a făcut prin conducerea secretarului de stat Iosif Sztrenyi. În ultimii 5 ani s'au înființat 82 fabrici mari cu un capital de cor. 69,000,000 în cari se dă ocupație la 15,000 de lucrători; mai departe se poate releva mărirea a 90 fabrici cu un nou capital de circa cor. 40,000,000 și cu un adaos de lucrători în număr de 12,000.

Și pe terenul *referințelor muncitorilor* se constată oarecare îmbunătățire a situației...

Foarte adeseori au căzut jertfă nu numai interesele comerțului, ci și cele ale industriei. E deajuns să pomenim aici treptata *expropriatiune a industriei de spirit*, a greutateii transportului de zlat etc.

Apoi și pe terenul comerțului începe a se acredita politica agrară de clasă. Multe articole, ca îngrășămintele artificiale, nutrețul ș. a. se bucură de un alt tarif dacă se transportă pentru numărărilor membrii ai Reuniunii agricole regnicoare și cu altul când le comandă comerciantul.

Toate aceste sunt simptome ale unei tendințe ostile comerțului... și agrarismul ocupă pozițiile puterii pe întreaga linia,

stăruind să organizeze pe cale socială și păturile inferioare ale agricultorilor, înjghebând și un partid politic. Față de aceste mișcări a sosit poate timpul, ca și lumea mercantilă ungară, — cum s'a întâmplat în Germania și Austria — să-și întărească șirele, să-și concentreze puterile, ca astfel cu puteri unite să poată primi lupta pentru interesele ei îndreptățite și pentru scutirea bazei dezvoltării sale viitoare.

Anuarele școlărilor noastre.

I.

Anuarul XLV al gimnaziului gr. or. român din Brassó (Brașov) al școlărilor reale și al școlărilor centrale primare, pe al 59-lea an școlar 1908-1909. Publicat de direcțiunea școlărilor medii. Brașov, Tipografia A. Mureșianu 1909.

(Fine.)

Urmează datele referitoare la bibliotecile școlare. Biblioteca centrală (folosită de corpul profesoral) s'a sporit anul acesta cu 372 opuri în 355 volume și 295 fascicule numărând de prezent 12,659 volume și 6406 fascicule. Bibliotecile de clasă, 12 la număr, s'au sporit cu 222 volume, iar biblioteca de mână (în uzul profesorilor, pentru întreținutarea zilnică, în cancelaria profesorală) s'a sporit cu 4 opuri în 6 vol., numărând de prezent 61 opuri în 235 volume.

Între fondurile înființate și administrate de corpul profesoral în primul rând stă fondul »Coresic« cu 112969 cor., apoi fondul inalienabil cu 189026 cor., fondul »Dionisie Făgărășianu« pentru ajutorarea școlărilor săraci și a celor bo'navi, cu 770359 cor., fondul »Bălașa Stan Blebea« pentru premiarea școlărilor distinși în muzică, cu 97777 cor., fondul premiilor jubileare, instituit de d-l profesor Andreiu Bărbănteanu, cu 2000 lei și 4607 cor., fondul pentru premiarea școlărilor distinși în gimnastică cu 18611 cor. și fondurile de escuțiuni »Collega« pentru ajutorarea școlărilor săraci când fac escuțiuni, cu suma de 59695 cor. sporit anul acesta cu 3671 cor., fondul clasei I gimnaziale pentru o călătorie în Italia când vor fi în cl. VIII. gimn. 37589 cor., fondul cl. V. tot pentru o călătorie în Italia, cu 187126 cor. și fondul clasei II. reală, care la finea lunii Mai 1909 a fost de 17967 cor.

Într'un capitol separat se tractează despre societatea de lectură »Ioan Popasu« a studenților dela gimnaziu, în ale cărei ședințe ordinare s'au cetit anul acesta 15 lucrări, dintre cari 4 poezii și 3 traduceri, iar recenziuni în scris s'au dat 13. Societatea și-a ținut ședința sa festivă în 22 Martie v. 1909. Biblioteca societății are cu totul 754 opuri în 1015 volume, iar averea societății cu finea acestui an școlar este de 368945 cor.

Școlări stipendiști au fost în anul acesta 42 cu stipendii dela 60-400 cor.

La școala primară capitală cu 5 clase ordinare și 2 paralele pentru băieți, 6 clase ordinare și două paralele pentru fetițe au funcționat cu totul 15 învățători.

În capitolul »Notițe istorice din viața școlară a anului 1908, 909 se cuprind zilele memorabile, excursiunile școlare, vizitațiuni școlare și examenele finale. Exa-

menul de maturitate s'a ținut în zilele de 4, 5, 6 și 8 Mai v. a. c. La acest examen au fost admiși 50 de candidați, dintre cari s'au admis la examenul verbal 48 inși; din aceștia 3 inși s'au retras din cauză de boală. Examenul s'a ținut sub presiunea d-lui asesor consistorial Mateiu Voileanu în calitate de comisar consistorial și în prezența d-lui Dr. Iosif Siegescu ca reprezentant al guvernului. Rezultatul examenului a fost: maturi cu foarte bine 9, cu bine 16, maturi 15, avizați la examen de corigență din câte 1 studiu 5, iar la repetiția examenului întreg 1. Examenele publice de încheiere s'au ținut la gimnaziu în ziua de 26 Iunie v. iar la reale în 27 Iunie v. a. c.

Dintre datele statistice notăm următoarele: La școala primară de băieți au fost matriculați cu totul 313 elevi și la școala de repetițiune 57, iar la școala de fetițe 312 și în cea de repetițiune 72 elevi. La școlărilor medii au fost matriculați cu totul 467 elevi, cu următoarea clasificățiune: cu foarte bine 64, bine 94, suficient 135, cu nesuficient din un obiect 54, din două obiecte 40 și cu mai mulți nesuficienți 32. În ce privește moralitatea, din cei 407 elevi au avut moralitate bună 354, corespunzătoare legilor școlare 61 și rea 4.

Suma totală a școlărilor imatriculați la școlălele centrale în anul școlar 1908/9 este de 1315. Față cu numărul de 1351 școlari din anul 1907/8 rezultă în anul de față o scădere de 46 școlari.

Ca încheiere este clasificarea școlărilor după clase și lista școlărilor premiați, în număr de 16, dintre cari 9 pentru diligență, 2 pentru muzică și 15 pentru gimnastică.

Convocare.

Despărțământul XXVI al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român își va ținea adunarea generală din est an în *Reghin la 10 August st. n. 1909* d. a. la 5 oare în sala parcului orășenesc la care adunare prin aceasta sunt invitați toți membrii despărțământului precum și toți iubitorii de cultura poporului român.

Programul ordinii de zi: 1. Deschiderea adunării generale prin președinte. 2. Raportul secretarului despre activitatea comitetului dela ultima adunare generală până azi. 3. Raportul cassarului despre venițele și speșele despărțământului. 4. Alegerea comitetului pe un period nou de trei ani. 5. Eventuale disertațiuni și propuneri.

Reghin, la 15 Iulie st. n. 1909.

Galaction Șagău m. p., președinte, Arilon M. Popa m. p., v.-președinte, Sever de Barbu m. p., cassar, Dr. Ioan Harșa m. p. secretar.

STIRILE ZILEI.

— 15 Iulie v.

A. S. R. Principele Ferdinand al României a sosit luni după amiază la Brașov, venind cu automobilul din Sinaia. În gara Brașov s'a urcat în trenul accelerat plecând spre Viena și Berlin. Se spune, că A. S. R. va reînnoi vizitele arhiducelui

stăpânească răsul, privind figura spărieată a colegii sale.

În sfârșit, clopotul sună. Profesoarele veniră una câte una în cancelarie. Veni și d-șoara Cleopatra Marino, puțin cam indispusă. D-l inspector se întrețină câteva momente cu profesoarele asupra unor considerațiuni din pedagogia germană, anunțând apoi că în ceasurile următoare va inspecta liceul de băieți din localitate. Toate profesoarele la auzul acestei vești, afară de domnișoara Cleopatra Marino, își exprimară atât prin gesturi, cât și prin vorbe, părerea lor de rău, că n'au avut și ele plăcerea de a fi onorate de către d-l inspector. Apoi d-nul Păltineanu — Petru Gavril Păltineanu — strângând mâna directoarei, adresă profesoarelor în mod colectiv un rămas bun și porni cu geanta lui imensă la subsuoară.

— Mai poftim, vă rog — zise directoara.

— Cu plăcere — răspunse inspectorul.

Și d-l inspector general, cu pași gravi ai unui personaj considerabil, părăsi localitatea de fete, spre satisfacțiunea generală, pentru a provoca o emoție aproape similară asupra corpului didactic dela liceul de băieți din localitate.

(>Viața rom.) D. D. Pătrășcanu.

sen, e foarte iubită de eleve, de profesoare, ba chiar de părintele Huțupan, din pricina naturii sale pline de veselie, care nu o părăsește niciodată. Adeseori ea face colegelor ei tot felul de farse, iar profesorul de religie, prin situația lui excepțională, are, bine înțeles, cea mai largă parte. Odată a ascuns galoșii profesoarei de științe în șoșonii enormi ai părintelui Huțupan, pe care i-a atârnat în niște cue, după o ușă, lăsându-i acolo, până când, după multă trudă, a dat în sfârșit preotul de dânsii. Altădată a îmbrăcat o manechină cu giubeaua popii, făcându-i un cap din șalul enorm cu care părintele își înfășoară gâtul să nu răcească, punând deasupra pălăria profesoarei de matematică. Catalogele sunt pline apoi de tot felul de deseneuri: militari chipeși, civili mustăcioși, draci cornorați, preoți bărboși, aducând aceștia din urmă mai toți cu profesorul de religie. Pentru toate acestea colegele ei o numesc »nebuna de Matildă«, iar părintele Huțupan »anăpoda fată«.

Dupăce d-șoara Pavli și-a scos pălăria și s'a desbrăcat de jachetă, primul gând l'a îndreptat spre d-șoara Marino, atunci în suferință.

— Biata Cleopatră... trebuie s'o treacă toate nădușile — a spus ea către profesoara de lucru.

Punându-și pălăria în cuier, ea se uită

la paltonul inspectorului, și apucându-l de o poală, făcu următoarea remarcă:

— Ar putea să aibă căptușala ceva mai bună. Să propunem domnului inspector să i-o coasem.

— Ii de mătăasă?

— Da, însă cam proastă.

D-șoara Pavli umblă prin buzunare, din care scoase un *cache-nez* și, dând cu ochii de eticheta artistului, care confecționase paltonul: »Lupu Rozenblum, croitor, București«. exclamă: »A! domnul se îmbracă la București«.

Și zicând acestea, ea își așeză între umere paltonul inspectorului, luă apoi geanta subsuoară, își puse pe cap pălăria ei deandosele și luând de pe masă o estompă, o băgă în gură, măcar că colega ei la fiecare mișcare îi spunea spărieată:

— Vai de mine, mă rog ție, Matildo... să nu vie..

D-șoara Pavli însă, fumând din estompă cu niște mișcări pline de nobleță, se plimbă țanțos prin cancelarie, așa cum crede, că trebuie să umble un personaj atât de considerabil, ca stăpânul paltonului. La un moment dat, ea se oprește în fața prietenei sale și-i spune cu un glas autoritar:

— Domnișoară, să te pregătești de inspec...

N'a apucat să termine cuvântul din urmă, când ușa cancelariei se deschise și d-l Păltineanu apărură...

D-șoara Pavli aruncă pe masă geanta, svârli cât colo din gură estompa, și cât pe ce să facă același lucru și cu paltonul dintre umere, un moment uitându-se cu pălăria întoarsă pe cap, pe când colega sa, prin expresia figurii și schime, căuta să arăte inspectorului că dezaprobă cu totul această metamorfoză a »nebulii de Matildă«.

Inspectorul cu toată gravitatea lui, e un om care pricepe gluma. Zimbând puțin, el se adresează profesoarelor spărieate din cale-afară.

— Doamnele sunt profesoare?

— Da, Matilda Pavli, măestră de de-en.

— Margareta Eșanu, măestră de lucru.

— Imi pare bine, zise inspectorul, uitându-se la paltonul său, care de pe scaunul unde în grabă fusese aruncat, spânzura cu o poală pe podea. Și punându-și pălăria pe masă, d-l inspector își ridică paltonul, îl scutură de colb, mai ales partea care stătuse în contact direct cu pământul, și-l așeză din nou în cuier peste-o jachetă de blană a unei doamne profesoare.

În vremea aceasta d-șoara Margareta Eșanu se gândea la avertismentul aspru, pe care-l și vedea venind din București, pe când d-șoara Pavli de-abia putea să-și

Francisc Ferdinand și a Moștenitorului Tronului german.

Dare de samă. Secretarul de stat Sztérényi, deputatul cercului II al Brașovului, sosește mâine, dimineață la Brașov, venind din România. D-l Sztérényi va fi salutat la gară de către primarul orașului și de deputatul Dr. Zakariás. După amiazi la oarele 3 își va ține darea de samă în sala cea mare a Redutei. Din acest prilegiu corporațiunea meseriașilor din Brașov apelează la membrii ei, ca să se prezente în număr cât se poate de mare la această dare de samă.

Jubileul facultății de teologi din București. În luna Octombrie a. c., se implinesc 25 ani dela înființarea facultății de teologie din București. A această dată se va sărbători cu mare solemnitate luând parte la ea Regele și Regina, Principii moștenitori, Metropolitul Primat și Metropolitul Moldovei, ministrul cultelor cu întreg personalul superior al ministerului, toți episcopii, arhierii, conzistoriul superior bisericesc și toți donatorii facultății. De asemenea vor lua parte la cea serbare președintele Academiei Române împreună cu o delegațiune din sânul acelei instituțiuni, rectorii universităților din București și Iași împreună cu corpurile profesoriale, toți miniștrii ai cultelor dela înființarea facultății, directorii seminarilor române ortodoxe din străinătate, toți licențiații facultății de teologie, precum și întreg clerul capitalei. Cu prilejul acestui jubileu se va distribui persoanelor prezente o scriere festivă, care va cuprinde o dare de samă a mersului facultății precum și cugetări din partea profesorilor și licențiaților facultății.

Congresul albanez. Din Dibra vino știrea, că congresul albanez s'a întrunit și a început lucrările. Congresul acesta a fost pus la cale de junii turci pentru a zădărnici noua mișcare a Albanezilor. Faptul acesta reiese și din aceea, că inițiativa congresului a fost luată de mai mulți Albanezi, cari fac parte din comitetul pentru unire și progres, între cari se află și deputatul Ismail bey.

Manifestație de pristinie turco-bulgară. Se telegrafiază din Constantinopol, că ofiterii bulgari escursionisti au vizitat parlamentul, unde au fost întâmpinați de președintele Ahmet Riza. Acesta a rostit un discurs spunând că Bulgaria cu Turcia trebuie să trăiască ca două surori în pace și armonie. Deputații turci au isbucnit în urale. Deputații greci s'au arătat foarte nemulțumiți de această primire entusiastă.

Poetul nostru, d-l O. Goga aduce la cunoștința publică în n-rul recent al »Lu ceafărului«, că se retrage dela această revistă, la care a figurat în calitate de proprietar, membru în comitetul de redacție și colaborator — ne mai având în viitor nici o legătură cu »Lu ceafărul«

Oaspeții români dela băile din Basna invită la petrecerea de vară împreună cu concert ce se va aranja în salonul băilor din loc la 2 August n. (ziua de sf. Ilie) 19 9. Inceputul la 7 1/2 oare seara. Prețul de intrare de persoană 1 cor. 50 b. de familie 3 cor. Venitul curat e destinat în folosul Reuniunii femeilor rom. din com. Târnavei mici și al bisericii române din loc.

În atențiunea comersanților de vinuri. Din partea magistratului orașului primim spre publicare următoarul aviz: Facem atenți și pe aceasta cale pe toți comersanții de vinuri, pe ospătari și pe cei cari vând mai departe vinurile altora, la publicațiunea ce se află afișată la intrarea de sub poarta edificiului magistratului, al căpitanatului orașenesc, mai departe înaintea bisericii din Dârste și din Stupini, publicațiune, care se referă la purtarea caletelor resp. a catastifelor pentru ținerea în evidență a vinurilor.

Studentii ruși la Plevna. Din Sofia se anunță, că studenții ruși veniți în excursie sub conducerea profesorului Pogorin, au vizitat câmpul de luptă dela Plevna și muzeul orașului. S'a făcut Rușilor o primire entuziastă.

O nouă sectă în Rusia. Înprejurul Petersburgului s'a ivit o nouă sectă, care și bazează învățăturile pe perceptele evanghelice și admite înfrățirea creștinilor cu mohamedanii și evreii.

Holera fulgerătoare în Rusia. În unele guvernamente rusești, precum în Riazan, a apărut holera sub forma ei cea mai periculoasă, în care pacientul moare în câteva oare dela îmbolnăvire. S'au luat măsurile cele mai energice, cu toate acestea sunt slabe speranțe pentru a opri epidemia, deoarece lipsește personalul sanitar.

Izbânda aviatorului Bleriot.

Iată unele amănunte asupra ascenziunii de Duminecă:

Bleriot se sculase Duminecă la oarele 3 dimineața și a plecat cu automobilul spre locul unde urma să se facă ascenziunea. Torpilorul »Escopette« a părăsit portul la aceeaș oară. După sosirea lui Bleriot, oamenii de serviciu fură sculați prin focuri de revolver, trase în aer de către mecanicul Ansani, și în câteva minute aeroplanul era gata de plecare.

Bleriot s'a încins cu un cordon de salvare, deoarece nu știa să înoate. La oarele 4 și 15 minute timp parisian, a aruncat cârja în care se sprijinea și s'a urcat în aeroplan, luând cu sine un stegeleț roșu, spre a putea da semnalul în caz dacă ar cădea în mare. După câteva secunde, motorul a început să funcționeze, aeroplanul s'a ridicat în aer și a trecut într'un circuit mare deasupra localității Sangatte, ai cărei locuitori dormeau încă. Aceasta a fost însă numai o ascenziune de încercare. Trecerea canalului trebuia să se facă după răsăritul soarelui.

Bleriot s'a coborât din nou, spre a se aproviziona cu benzină. El a cerut informațiuni dela un marinar în ce direcție se află Dover. La un semnal dat printr'un foc de pușcă, torpilorul a răspuns cu un tun și a luat apoi cursul spre Dover. Soția lui Bleriot se afla pe torpilor. Soarele încă nu apăruse. Publicul, care se strânsese în acest timp, începu să devină nerăbdător. Încordarea și nerăbdarea ajunseser la culme când soarele apărui pe orizont, învăluit într'o aureolă de sânge. A fost un moment solemn. La oarele 4 și 45 minute, Bleriot s'a urcat în aeroplan și în 23 minute a fost la Dover, făcând un drum de 33 kilometri adică 1 1/4 chilom. pe minută.

Bleriot descrie ascenziunea lui în modul următor:

Erau oarele 4 și 35 minute, când m'am înălțat în aer, după ce făcusem o ascensiune de probă, care a durat un sfert de oară. Vântul nu sufla aproape de loc, aeroplanul s'a înălțat fără dificultăți. Eu vroiam să ajung mai întâi torpilorul, pe care se afla soția mea. L'am ajuns și l'am lăsat imediat în urmă, căci eu zburam cu o viteză de 96 kilometri, pe când torpilorul nu făcea decât 26 noduri pe oară. Mă aflam deci singur deasupra mării, fără busolă sau alte mijloace de orientare. Nu zăream nici coasta engleză nici pe cea franceză. Zburam fără întrerupere. M'am decis în cele din urmă să întorc partea de dinapoi a aeroplanului în direcția în care lăsasem torpilorul. Peste câteva minute apărui coasta engleză. Observai că mă abătusem prea mult spre răsărit, căci aparatul nu sbura spre Dover, ci în direcția localității Deal. Am schimbat imediat cursul și în curând am zărit Doverul.

Descinderea a fost anevoioasă, prin faptul că trebuia să mă cobor într'o vale îngustă. Am fost nevoit să ocolesc de două ori și numai după aceea am reușit să mă cobor în circuituri spirale. Cu toate acestea am simțit mai multe lovituri vehemente la descindere.

Motorul a funcționat bine. Elicele făceau 1200 până la 1500 de învârtituri pe minut.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 28 Iulie. Principele Moștenitor al României ducându-se la Lipsca, spre a lua parte la serbările jubulare de cinci sute de ani

ale universității unde A. S. R. a fost student, a sosit eri aici și a fost primit de însărcinatul de afaceri al consulatului general român. Principele Ferdinand a sosit la amiazi la Viena.

Viena, 28 Iulie. »Wiener Allgemeine Zeitung« anunță, în bara unor informațiuni primite din sursă diplomatică, că știrile răspândite în ultimul timp asupra Greciei nu sunt încă pe deplin confirmate, de oarece nu se cunoaște atitudinea regelui George. Cert este că regele a acceptat propunerea relativ la eliminarea principilor din serviciul activ al armatei, spunând că aceasta e în interesul dinastiei.

Viena, 28 Iulie. »Politische Correspondenz« publică informația următoare: Remiterea ordinului »Carol I« făcută de primul-ministru român d-l Ioan I. Brătianu baronului Aehrenthal a dat prilejul unei lungi convorbiri. Acest schimb de vederi a avut ca bază mai cu seamă afacerile balcanice și înainte de toate puuctele în care Austro-Ungaria și România sunt legate prin interese comune. Intre cei doi bărbați de stat a fost o perfectă înțelegere asupra tuturor puuctelor discutate și în ceea ce privește direcțiunea de urmat în viitor.

București, 28 Iulie. Ziarele din București primesc din Budapesta știrea, că medicul legist al poliției budapeștane Dr. Dumitreanu publică în »Pesti Hirlap« o scrisoare, prin care condamnă memoriul medicilor români și invită pe medicii români din Ungaria să participe la congresul din Budapesta în semu de protestare a medicilor din România.

Sofia, 28 Iulie. În cercurile politice circula zvonul, că la primăvara arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului austro-ungar, va face o vizită regelui Ferdinand la Sofia. Se dă o deosebită importanță politică acestei vizite.

București, 28 Iulie. Căldura crește pe zi ce merge. Aici au fost eri 39 grade, iar la Calafat 40 grade.

Londra, 28 Iulie. La camera comunelor urmează discuția asupra bugetului marinei: Lordul Mak-Kenna a declarat eri că guvernul britanic a hotărât, în urma dezvoltării construcțiunilor navale în alte țări, mai cu seamă în Italia și Austro-Ungaria, să ia măsurile trebuincioase spre a fi sigur, că patru vase de războiu de tip »Dreadnought« vor fi gata în luna Martie 1912. Lordul Mak-Kenna a amintit străduințele guvernului englez spre a ajunge la o înțelegere între toate puterile în scop de a micșora armamentele. El a mai declarat că guvernul britanic e în tot-deauna gata a face ori ce demers necesar spre a asigura Angliei superioritatea sa tradițională pe mare.

Teheran, 28 Iulie. Restabilindu-se pacea și ordinea în interiorul țării, tribunalele militare își încep activitatea. Doui conducători ai reacționarilor: Sami Insanesch și Mufa-el-Mulk fostul sub-guver. al Teheranului, au fost arestați și condamnați la moarte. Naționaliștii le atribue mai multe asasinata cu caracter politic.

Berlin, 28 Iulie. »Berliner Tageblatt« află din Madrid că guvernul a interzis pressei precum și corespondenților de ziare să se servească de te-

lefon. În Barcelona și San-Sebastian nimeni nu se poate apropia de un telefon decât numai cu permisiunea poliției. Din cauza aceasta corespondenții ziarelor străine aflători la Madrid nu pot informa nici telegrafic ziarele lor despre evenimentele din Maroc.

Barcelona, 28 Iulie. S'au produs aci turburări în urma grevei generale. Un căpitan de gendarmărie, trei gendarmi și 8 manifestați au fost omorâți, mai sunt 20 de răniți.

Canea, 28 Iulie. Trupele engleze, franceze și italiene au părăsit Creta, eri dimineață, iar trupele ruse eri după amiazi.

Paris, 28 Iulie. Bleriot și soția sa sunt sărbătoriți, cum n'a mai fost sărbătorit nimeni pe lumea aceasta. Aeroplanul lui Bleriot e expus într'o sală mare. Mii de persoane se duc să-l vadă. Bleriot și-a asigurat aeroplanul pentru suma de 10,000 lire sterlinge. Bleriot va concura și la premiul de 10,000 lire sterlinge pus de »Daily Mail«. Condițiunea impusă e de a străbate o distanță dela Londra la Manchester.

Diverse.

Comorile pământului. În ținutul Arcazas s'au descoperit terenuri nouă de diamante, pentru exploatarea cărora s'a constituit la Little societatea pe acțiuni »The Uzark Diamond Mines Corporation«, cu un capital de mai multe milioane. Comitetul acestei societăți a chemat din Londra pe inginerul Ethelbert Woodford, șeful inginerilor de mine din Transvaal, spre a examina terenul de curând descoperit. Numitul inginer a și sosit la fata locului, a făcut cercetările necesare, înaintând comitetului executiv al societății raportul său.

Iată câteva interesante amănunte din acest raport îmbucurător pentru cei cari au riscat un capital atât de însemnat: Woodford nu s'a folosit până acuma în cercetările sale de nici o mașinărie. A cercetat terenul numai la suprafață, cu ochii liberi, mai mult un fel de căutare primitivă a acestor prețioase pietri. În timp de câteva zile el a găsit la suprafața pământului 65 de diamante, dintre cari cel mai greu a fost de șapte carate. După cât se poate vedea perspectivele sunt cât se poate de îmbucurătoare. Primul diamant a fost găsit pe acest teren în August 1906. Lucrul s'a ținut însă în secret. Descoperitorii de atunci și până acuma n'au făcut altceva de cât au căutat să-și poată câștiga dreptul de exploatare al terenului, drept, pe care acuma l'au și câștigat.

Noul teren de diamante are o întindere de peste două sute de hectare. Cel puțin așa crede inginerul Woodford. Pentru a se putea începe exploatarea sistematică a terenului, trebuie mai întâi să se cunoască estinderea lui. După aceea să se facă săpături spre a se vedea dacă se găsesc diamante și la adâncimi mai mari. Până la procederea acestui fel de exploatare vor trece probabil șase luni.

Cheltuielile necesare pentru începerea exploatării se ridică, după calculele făcute de Woodford, la suma de 100,000 de dolari. În privința calității diamantelor găsite pe terenul dela Arcazas, Woodford afirmă că acestea sunt ca și cele din sudul Africe. Cea mai mare parte sunt diamante albe.

Bibliografie.

»Compassul Românesc« de N. P. Petrescu partea I. și II. care conține și legea com. royală. Se poate procura prin librăria gazetei Brașov. Prețul ambelor to m. n. plus 3 cor. 20 ban. porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Râm.

Redactor respons.: Victor Branice.

Aducem la cunoștința On. public,
că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Gărei Nr. 25 pe lângă schimbul mediat al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 10 fl.	1/2 litru - fil.
Borpatak	" 12 "	" "
Matild	" 16 "	" "
Borhgy	" 10 "	" "
Baross	" 12 "	" "
Előpatak	" 16 "	" "

Fehérkő	" 16 "	" "	14 "
Felsőrűkos Mária	" 16 "	" "	14 "
Kászón Salutaris	1 litru 16 fl.	1/2 litru 14 fl.	
Horgász	" 16 "	" "	14 "
Repati	" 15 "	" "	14 "

Borszék	" 28 "	" "	22 "
Sztojka	" 28 "	" "	22 "
Boholt	" 26 "	" "	22 "
Hargitta	" 26 "	" "	22 "
Székely-Selters	" 26 "	" "	22 "

La cumpărare de 25 sticle liferăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public
Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,82—151

Telefon Nr. 364.

Dela librăria „GAZETEI“ Braşov
se pot procura următoarele cărţi

(La cărţile aici înşirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandărie.)

N. Iorga: „Negotul şi meşteşugurile în trecutul românesc“. Preţul cor. 2.50.

„Doamne ajută-ne“. Schiţe din popor de **Romulus Cioflec**, à 2 coroane plus 10 bani porto.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Preţul Lei 1.50.

Sandu Aldea „Cărticea plugarului“ — 50 bani plus 10 bani porto.

„Două neamuri“ de Sandu Aldea cu cuprinsul următor: Un arăndaş, Despărţire, La ţară, Acasă, Tinereţe, Nepotul lui Michaelis, Serii de iarnă, Invrăjbiţii, O afacere. La oaste, Alte invăielii, Singură, Seceta Pierzanie, Ogorul strămoşesc. Preţul 1 cor. 50 plus 20 bani porto.

Romanul „Robia Banului“ de Sofia Nadejde a apărut în o nouă ediţie şi se află la tipografia şi librăria A. Mureşianu în preţ de 2 Lei plus 30 bani porto.

„Dacăşi fi o pasăre“ romanţă frumoasă pentru voce şi piano, cuvintele de I. Ioanovits, compusă de d-l **Stefan C. Voi** cu. op. 1. preţul 50 bani plus 5 bani porto.

„Geloşii“, comedie într'un act, după germană, de **Moşul**. Braşov. Tipografia A. Mureşianu 1905. O piesă foarte potrivită pentru diletanţii noştri dela sate şi oraşe (pentru 3 domni şi 2 dame). Preţul 40 fieri franco.

M. Sadoveanu. Amintirile căpraru-ului Gheorghiş. Pagini 280. Preţul Lei 2.

„Opere complete“ de **N. Nicoeanul G. Stamati şi V. Cărlota** la olaltă intro singură Braşov. Preţul 1 cor. 50 plus porto 10 bani.

Din operele complete a lui **Ioan Creangă** a apărut ediţia a doua. Preţul 1 cor. 50 fil plus 20 b. porto.

O. Goga „Poesie“ din editura „*Mi nerva*“ premiate de Academie şi costă numai 1 cor. plus 10 bani porto.

Nestor Urechă: „In Bucegi“ (Naraţiune) Format octav mare pagini 285 preţul 1 cor. 50 plus 20 porto.

„Popasuri vânătoareşti“ de **Ion Băresanul** pe 205 pagini formatul octav mare preţul cor. 1.50 bani plus 20 bani porto.

Ludovic Daus: „Doamna Oltea“ (Mama lui Stefan cel mare) poem dramatic în versuri. Musica de d-l D. G. Chiriac. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului naţional din Bucureşti în seara de 19 Noemvrie 1904 la reprezentăia de gală dată cu ocazia jubileului de 400 ani dela moartea lui Stefan cel mare. Poemul e scris pe 62 pagini. Costă 1 coroană plus 10 bani porto.

D. C. Moruzi: „Ruşi şi Români“ c'o prefaţă de N. Iorga. Preţul cor. 1.50.

Din trecutul Silvaniei. Legenda de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

„Călăuza staţiunilor balneare“ de **Aurel Scurtu**. Preţul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

A. C. Cuză. „Naţionalitatea în artă“ 1-50 cor. 10 porto.

Cursul la bursa din Viena.
Din 27 Iunie n. 1909

Renta ung. de aur 4%	113 45
Renta de corăue ung. 4%	92 75
Impr. căl. ter. ung. în aur 3 1/2%	82 40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	2 55
Bonuri rurale croate-slavone	94 —
Impr. ung. cu premii	199 2
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	142 60
Renta de hârtie austr. 4 1/2%	96 —
Renta de argint austr. 4 1/2%	5 90
Renta de aur austr. 4%	1 7 40
Renta de corăue austr. 4%	95 90
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85 60
Losuri din 1860	161. —
Acţiil de-ale Băncei ung. de credit	1771. —
Acţiil de-ale Băncei austr. de credit	75 70
Acţiil de-ale Băncei austro-ung.	640 75
Napoleoniori.	90
Mărci imperiale germane	117 30
London vista	239 70
Paris vista.	95. 0
Nero italiene.	94 90

Cursul pieţei Braşovs
Din 28 Iulie n. 1909

Bancnote rom. Cump. 18.96	Vend.	904
Argint român	18 80	19 —
Lire turcoesi	21.4	21.50
Scris. fone. Albine 5%	100. —	101 —
Ruble Rusesei	2 51	2.53
Gapolondori.	19. —	19. 2
Nabeni	11.20	11.40
Mărci germane	11.17	117.50

Atenţiune!

Odăi frumoase

spre grădină din nou mobilate sunt de închiriat din 1 Iulie în Strada Fântănei Nr. 23.

(11—20)

Atenţiune!

Slăbirea de nervi

atrbui sau încordări- lor diferite ale inimii

unei munci prea ir- tătoare, unei lucrări spirituale prea înor- date, sau urmăriilor simte mintelor noastre îngrijorate şi dure- roşei etc. sau oacu- renţei prea agtate a secolului nostru. Per- soane cu nervi slab care încezeze în lipsa de putere şi energie a încercat ca cu aju- torul Electricităţii să se tãmăduască, şi as- tãzi n'au destule cu- vinte de mulţumiri şi de laudă pentru efectul bun al curentului electric. Pen- tru ace a recomandam tuturorce lor ce sufer de slăbiciune să şi procure bro- sura noastră „Tractat despre Electro- therapia modernă Aceasã brosurã o vor primi gratis şi franco toţi aceia cari se vor provoca la zierul nostru.

Institutul de ord. medical „ELECTRO-WITALIZER“, Budapesta IV., Károly-körut 2. Felem. 51.

Johann Szvetlik, din Alsófe- hérkut scrie în 29 Dec. 1908. Multă- timate D-le Dr.! Mă bucur că Vă pot aduce la cunoştinţă că nu mai am răgăşeli, sunt iarăşi vesel şi mi- am redăptat pofta de lucru. Um- bleful mie mai uşor şi mai elastic. Cu un cuvânt mă simt cu mult mai bine ca înainte. Aparatul îl folo- sesc încă şi acuma, el funcţionează perfect.

Coupon pentru o carte de cinste:

Institutul de ord. med. „ELECTRO-VITALIZER“
Budapesta, IV. Károly-körut 2 felem. 51.
Rog să-mi trimită gratis şi franco, în ouvertă închei-ă op 1: „SISTEMUL de VINDECARE ELECTRIC MODERN“
pentru { bărbaţi
 femei
Numele: _____
Comuna şi poştă ultimă _____
Tae şi lipeşte pe o corespondenţă.

În fiecare zi:

Krenwürstel proaspeţi.
Şuncă escelentă.
Costiţa de porc fierte şi nefierte.
Cele mai fine
Cărnuri afumate (meze u-i)
se capătă la
H. G. ZEIDNER,
Braşov, Strada Hirschcher.

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă bi-efacere pentru Dame, se poate conserva şi cultiva folosind

CORSET GRADEFONT

care est- comod şi modern.
se capătă după măsură s-u gata numai în
MAG ZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,
Confecţionare de corsete specialitate
BRAŞOV, Strada Vămei Nr. 21

H. Kleverkaus
Braşov, Strada Hirschcher Nr. 6.
FABRICANT DE
SALAMĂ ŞI CĂRNĂTĂRIE (Selcher)
pus în mişcare cu motor
Recomandă: Şuncă prima calitate. limbi a- fumate, salamă, untură de porc slănină afu- mată. Cu deosebire specialitate de cărnaşi cu hrean, așa numiţi Krenwürstel.
Comandele se esecută prompt şi se espe- dează cu poştă ori şi unde.
Preţuri curente la cerere se trimit gratis.

Maşine de cusut
şi părţile lor constitutive,
fabricat indigen şi din streinătate
se capătă lucrute foarte bine şi solid
cu preţuri foarte ieftine la
Michael Mooser,
39. Braşov, Strada Porţii 39.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 88967.

Nu e crucea lu Volta.
Vindecă şi invioreză

Nu e mijloc secret.
pe lângă garanţie.

Deosebită atenţiune e a acest aparat vindecă boa-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă şi foloseşte contra: durerilor de cap şi dinţi, migrene, ne- uralgie, împedecarea circulaţiunii sângelui, anemie, ameteii, tîuituri de ureche, bătăle de in- imă, sgărciuri de inimă, asamă, auzul greu, sgărciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, re- ceală la mâni şi la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influenţa, insomnie, epilepsia, circulaţia neregulată a sângelui şi multor altor bôle, cari la tractare normală a medicu- lui se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate păr- ţile lumii, cari pretues cu mulţămire invenţiunea mea şi ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimitte banii. Unde ori- ce încercare s'a constatat zădărnica, rog a proba aparatul meu.

Atrag atenţiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se co- foarde cu aparatul „Volta“, de ore-o „Cianul-Volta“ atăt în Germania cât şi în Austro- Ungaria a fost oficiu oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat şi seroetat. Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă indeosebi
Preţul aparatului mare e 8 cor. Preţul aparatului mic e 6 cor.
folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii şi femei de constituţie foarte slabă.

Expediţie din centru şi locul de vëndare pentru ţers şi streinătate etc.
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V 28, Strada VADÁSZ 34, colţul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în poziţiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine şi acurateţã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ŞI COLORI.

REGISTRE ŞI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

CĂRŢI DE SCIINŢA,
LITERATURĂ ŞI DIDACTICE

BILANŢURI.

STATUTE.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

FOI PERIODICE.

Cuverte, in lotă mărimea.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
şi RESTAURANTE.

PROGRAME ELEGANTE.

PREŢURI-CURENTE ŞI DIVERSE

BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNŢĂ
DUPĂ DOBINTĂ ŞI ÎN COLORI.

BILETE DE INMORMENTARI.

AVANTURI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Têrgul Inului Nr. 30, în eta- giul, îndêrpt în curte. — Preţurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fieri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe par- cul Rudolf şi la Eremias Nepoţii.